

Ohje

9.3.2021

VN/8723/2020
VN/8723/2020-MMM-8**COVID-19; Ohje työnantajalle alkutuotannon kausityöntekijän terveysturvallisesta maahantulosta, karanteenista ja terveysturvallisuussuunnitelman laatimisesta**

1. MAAHANTULO

- ennen maahantuloa:
- työnantajan tulee etukäteen informoida työntekijää, että lähtömaasta ei saa matkustaa Suomeen, jos työntekijällä ilmenee ennen matkan aloittamista yksi tai useampi seuraavista koronavirusinfektioon sopivista oireista ([Lähde: THL](#))
- kuume
- yskä
- kurkkukipu tai kurkun karheus
- nuha tai nenän tukkoisuus
- hengenahdistus
- haju- tai makuaistin häiriöt
- päänsärky
- lihaskivut
- voimattomuus tai väsymys
- pahoinvointi tai oksentelu
- ripuli
- mikäli työntekijälle tulee edellä mainittuja oireita, tulee hänen siirtää matkaansa ja hakeutua lähtömaassaan koronatestiin. Matka voidaan toteuttaa vasta, kun mahdollisen todetun koronavirusinfektion vuoksi määrätty eristys on päättynyt tai työntekijä on ollut vähintään 2 vrk oireeton ja oireiden alkamisesta on kulunut vähintään 10 vrk.
- kulkeminen rajalta majoituspaikalle:
- jos työntekijä tulee Suomeen maarajan kautta omalla autolla, tulee häntä ohjeistaa ajamaan tilalle ja majoituspaikkaan suorinta reittiä välttäen tarpeettomia poikkeamia ja pysähdyksiä matkan varrella
- jos työnantaja järjestää kuljetuksen rajalta tilalle:
- julkista liikennettä ei tässä tilanteessa saa käyttää. Kulkuväline voi olla esim. henkilöauto tai minibussi, jossa ei ole kuljettajan ja työntekijän/työntekijöiden lisäksi ulkopuolisia henkilöitä.

- samaan majoituspaikkaan tulevat työntekijät voidaan kuljettaa samalla kulkuvälineellä
- mikäli mahdollista, tulee matkustajat sijoittaa kulkuvälineeseen mahdollisimman etäälle toisistaan
- kulkuvälineessä tulee olla tarjolla puhtaita kasvomaskeja (suositellaan kertakäyttöisiä kirurgisia suu-nenäsuojuksia) ja käsien desinfiointiainetta. Kaikilla kulkuvälineessä oleskelijoilla tulee olla kasvomaski. Kädet tulee desinfioida ennen kulkuvälineeseen tuloa eikä kasvomaskia saa tarpeettomasti poistaa kasvoilta matkan aikana. Mikäli maski on välttämätöntä poistaa (esim. juomisen ajaksi) kesken matkan, tulee kädet desinfioida aina ennen maskiin koskemista, käytetty maski laittaa suljettavaan roskapussiin ja kädet desinfioida ennen uuden maskin asettamista kasvoille. ([THL: Suositus kasvomaskien käytöstä kansalaisille](#))

2. 14 VRK KARANTEENI MAAHANTULON JÄLKEEN

- **työntekijän on oltava 14 vrk karanteenissa ennen kuin hän saa aloittaa työt tilalla. 14 vrk karanteenin vaihtoehtona on kaksi negatiivista koronatestitulosta:** ensimmäinen testi tehdään rajalla heti Suomeen saapumisen jälkeen, toinen aikaisintaan 72 tunnin kuluttua ensimmäisestä testistä. Jos molempien tulos on negatiivinen, voidaan karanteeni lopettaa tässä vaiheessa ja työntekijä saa aloittaa työt tilalla. Työntekijöitä tulee kuitenkin ohjeistaa varovaisuuteen kontakteissa vielä 7 vuorokauden ajan jälkimmäisen testituloksen valmistumisesta. Maahantulijoiden testit rajoilla ja terveyskeskuksissa ovat maksuttomia. Testit yksityisillä lääkäriasemilla ovat maksullisia.
- maahantulon jälkeinen karanteeni on omaehtoinen. Se ei ole kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin määräämä virallinen karanteeni, jonka ajalta voidaan maksaa tartuntatautipäivärahaa. Alkutuotannon kausityöntekijät tulevat Suomeen pääsääntöisesti maista, joissa on COVID-19taudin korkea esiintyvyys ja riski siitä, että heillä on maahan tullessaan koronavirusinfektio, joka voi tarttua heistä edelleen toisiin työntekijöihin ja tilan ulkopuolelle, on merkittävä. Siksi työnantajien on tärkeää huolehtia, että tilan kaikki alkutuotannon työntekijät noudattavat omaehtoista karanteenia.
- omaehtoinen karanteeni:
- henkilö välttää kontakteja kaikkiin muihin henkilöihin työn, asumisen, ruokailun ja vapaaajan vieton yhteydessä
- jos henkilö on saapunut Suomeen yhdessä toisten samaan karanteenipaikkaan sijoittuvien henkilöiden kanssa, he voivat majoittua yhteisiin tiloihin muodostaen yhteisen karanteeniryhmän
- mikäli tilalle tulee myöhemmin uusia ulkomaisia työntekijöitä, he muodostavat oman 14 vrk:n karanteeniryhmänsä
- karanteeniryhmät eivät saa kohdata toisiaan eivätkä muita karanteeniryhmän ulkopuolisia henkilöitä majoitus-, sosiaali-, ruokailu- yms. tiloissa
- omaehtoisessa karanteenissa oleva henkilö ei saa käydä kaupassa tai muillakaan asioinneilla asunnon ja työpaikan ulkopuolella, vaan kaupassa käynti hoidetaan heidän puolestaan ja tavarat toimitetaan karanteenipaikkaan turvallisesti niin, että kontaktia karanteenin ulkopuolisiin henkilöihin ei synny
- välttämättömät lääkärissä käynnit tms. tulee hoitaa mahdollisimman turvallisesti ylimääräisiä kontakteja ja julkista liikennettä välttäen. Sekä karanteenissa olevien että

heidän lähetyksillä olevien henkilöiden tulee näissä tilanteissa käyttää kasvomaskia. □
hyvää käsi- ja yskimishygieniaa on noudatettava aina

3. TERVEYSTURVALLISUUSUUNNITELMAN LAATIMINEN

Ulkomaisia kausityöntekijöitä työllistävän yrityksen tulee laatia terveysturvallisuussuunnitelma, johon sisältyy seuraavat asiat.

- työpaikalla tulee olla työnantajan nimeämä terveysasioiden kontaktihenkilö, johon työntekijät saavat yhteyden aina, kun heille tulee terveysturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä tai ongelmia (esim. koronavirusinfektioon sopivat oireet) □
terveysasioiden kontaktihenkilön tulee:
- tiedottaa työpaikan sijaintikunnan tartuntataudeista vastaavalle lääkärille ulkomaalaisten kausityöntekijöiden saapumisesta kuntaan ja käydä hänen kanssaan läpi toimenpiteet niissä tilanteissa, kun työntekijällä epäillään koronavirustartuntaa. Samalla tartuntataudeista vastaavalle lääkärille toimitetaan lista kausityöntekijöistä (nimi, henkilötiedot ja saapumispäivä) ja voidaan sopia heidän toisesta koronavirustestauksestaan ennen kuin he voivat aloittaa työt. Kunnan tartuntataudeista vastaavan lääkärin yhteystiedot on hyvä selvittää hyvissä ajoin ennen kausityöntekijöiden saapumista oman kunnan terveyskeskuksesta tai Töitä Suomesta Oy:stä.
- huolehtia, että työntekijöillä on käytössään kasvomaskoja ja käsien desinfiointiaainetta (alkoholipitoisuus vähintään 60 %), että käsien pesupaikat ovat toimintakunnossa (siisteys, saippua, kertakäyttöiset käsipyyhkeet, roska-astiat, joissa mielellään kannet) ja että käytettyjä kertakäyttömaskoja varten on riittävästi kannellisia roska-astioita, jotka tyhjennetään säännöllisesti
- olla aina työntekijöiden tavoitettavissa, jotta he voivat ottaa yhteyttä, jos heille tulee oireita tai kysyttävää terveysasioihin liittyen. Terveysasioiden kontaktihenkilön nimi ja puhelinnumero tulee merkitä työntekijälle annettavaan terveysturvallisuusohjeeseen.
- sijoittaa oireinen työntekijä asumaan erillään muista niin, että hänellä on erilliset saniteettitilat ja hän aterioi omassa huoneessaan erillään muista
- varata tarvittaessa oireiselle työntekijälle aika koronanäytteenottoon ja huolehtia oireisen työntekijän pääsystä turvallisesti ja eristystä noudattaen koronatestiin
- seurata oireisen työntekijän vointia ja ohjaa tämä tarvittaessa turvallisesti ja eristystä noudattaen terveydenhuollon ammattihenkilön arvioon
- auttaa kunnan tartuntatautiyksikköä mahdollisen koronaposiitiviseksi todetun työntekijän eristyksen toteuttamisessa ja altistuneiden kartoittamisessa, tavoittamisessa ja määrätyn karanteenin toteuttamisessa
- huolehtia siitä, että kaikkien työntekijöiden terveystiedot (esim. koronavirustestien tulokset) pysyvät vain niiden henkilöiden tiedossa, joiden on terveysturvallisuuden toteutumiseksi välttämätöntä saada ne tietoonsa. Työntekijöiden terveystietoja ei saa kertoa tai luovuttaa kenellekään ulkopuoliselle.
- työntekijälle annetaan ohjeet käsi- ja yskimishygieniasta sekä kontaktien välttämisestä ("Alkutuotannon kausityöntekijän ohje terveysturvallisuudesta")
- työntekijälle annetaan toimintaohjeet koronavirusinfektioon sopivien oireiden (katso edellä) varalle:
- jääminen tai siirtyminen asuntoon
- kontaktien välttäminen
- kasvomaskin käyttäminen, jos ei voi välttää kontakteja toisiin ihmisiin

- yhteys terveysasioiden kontaktihenkilöön
- tulovaiheen karanteenin (joko 14 vrk tai kunnes kahdesta koronavirustestistä saatu negatiiviset tulokset) toteuttaminen ja toteutuksen valvonta
- tulovaiheen karanteenin jälkeenkin tulee huolehtia, että työpaikalla noudatetaan hyvää käsi- ja yskimishygieniaa sekä alueellisia suosituksia ja rajoituksia. Alueen epidemiavaiheen voi tarkistaa verkkosivulta [Koronaepidemia: alueiden tilanne, suositukset ja rajoitukset](#). Samalta sivulta löytyy linkit kunkin alueen paikallisiin suosituksiin ja rajoituksiin.
- kausityöntekijöiden asuminen on hyvä koko heidän työskentelyjaksonsa ajan toteuttaa mahdollisimman pienissä yksiköissä, mieluiten yhden hengen huoneissa. Näin voidaan mahdollisten myöhempienkin koronavirustartuntojen yhteydessä ehkäistä laajojen tartuntaketjujen syntyminen ja turvata mahdollisimman hyvin tilan toimintakyky.
- yhteiset tilat tulee siivota säännöllisesti [Työterveyslaitoksen ohjeistuksen siivoukseen mukaisesti](#). Samassa ohjeessa neuvotaan myös koronatartunnan saaneen henkilön oleskelutilojen siivous.

4. TARTUNTATAUTIPÄIVÄRAHA

- Kela voi maksaa tartuntatautipäivärahaa, kun työntekijä on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristykseen (henkilö, jolla on todettu tarttuva tauti) tai karanteeniin (henkilö, joka on altistunut tarttuvalle taudille) □ maksamisen edellytykset:
- kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri on määrännyt työntekijän olemaan poissa töistä, eristyksessä tai karanteenissa
- työntekijä on Suomessa sairausvakuutettu tai hän on EU- tai ETA-maan kansalainen
- [lisätietoa tartuntatautipäivärahasta \(Kela\)](#)
- [lisätietoa eristyksestä ja karanteenista \(THL\)](#)